

Kulturens verksamhetsutvecklare ställd mot väggen:

Merete servar Kulturens

Folkmusik och Dans har träffat Merete Ellegaard som är verksamhetsutvecklare för Kulturens bildningsverksamhet i Stockholm.

Merete Ellegaard är född i Malmö och flyttade till Stockholm för studier i dirigering på Musikhögskolan.

– Min pappa var accordeonist och professor vid Musikkonservatoriet i Köpenhamn så det var nästan omöjligt för mig att undgå musik och kultur. Efter att ha gått från accordion via piano till oboe som huvudinstrument kom jag till slut på att det var dirigering jag skulle hålla på med och där är jag kvar ännu – när jag inte jobbar med vårt nya studieförbund, Kulturens.

– Jag arbetar med Kulturens bildningsverksamhet sedan. Jag servar de grupper och föreningar som vill ansluta sig till Kulturens och tar kontakt med nya grupper för att informera om studieförbundet. Praktiskt hjälper jag till i tänket kring föreningarnas och gruppernas verksamhet, administrerar bidragen som föreningarna får från oss, planerar utbildningar för ledarna och mycket annat.

– Jag är anställd av Sensus som är Kulturens' samarbetspartner och mentor i uppstartsarbetet med det nya studieförbundet. Det är en stor trygghet att ha tillgång till Sensus' folkbildningskompetens. Jag som kom in som ganska stor nybörjare på folkbildning har alltid någon att fråga om råd.

– I nuläget är det bara jag som arbetar heltid med Kulturens på Sensus. Jag är anställd av Sensus distrikt för Stockholm och Gotland och arbetar enbart inom den här regionen. På andra ställen i landet har man inte anställt någon särskild konsulent för Kulturens utan det är folk som också har andra verksamheter inom Sensus i sin tjänst som är ombud för Kulturens. På förbundet finns det också en person som jobbar nationellt med Kulturens på halvtid och hon är en väldigt bra resurs för oss konsulenter.

Behövs det verkligen ett nytt studieförbund?

– Ja, jag tycker att kulturen ska ha ett eget studieförbund. Det är viktigt att möta någon som kan kulturföreningarnas verksamhet. Alla studieförbund har sin egen profil och hjärtefrågor, men än så länge är det inget som uttalat satsar på kultur. Jag tycker att det säger sig självt att ett studieförbund som bara jobbar med kultur kommer att kunna serva kulturgrupperna på ett bättre sätt än ett studieförbund som har en massa annan verksamhet också. Jag ser fördelar med att samla många kulturgrupper under samma tak. Det ökar möjligheterna att göra bra utbildningar och nätverksträffar som väcker intresse och där många vill delta. Min förhoppning är dessutom att Kulturens ska bli opinionsbildande och driva på politikerna att fatta vettiga beslut om kulturen i samhället.

Vad vet du om RFoD?

– När jag började jobba med Kulturens visste jag inte så mycket om RFoD men i och med att jag har tät kontakt med alla våra grundarorganisationer så har jag träffat många som är aktiva där, bl a Lars Farago och dem som är ansvariga på Stallet. Jag tycker att RFoD:s grupper är väldigt spännande att

”Jag tycker att det säger sig självt att ett studieförbund som bara jobbar med kultur kommer att kunna serva kulturgrupperna på ett bättre sätt än ett studieförbund som har en massa annan verksamhet också.”

jobba med eftersom de är så mångfacetterade. Just nu planerar jag en kurs i världsmusikorkester på Stallet tillsammans med RFoD och jag hoppas att vi får en blandad grupp deltagare.

Varför ska en RFoD-förening i regionen Stockholm-Gotland kontakta dig? Vilka fördelar finns det och vad kan du erbjuda?

– Fördelarna kan se olika ut beroende på var i landet man håller till, men om man är i Stockholm kan man förutom bidrag få hjälp med att annonsera om konserter och efter nya medlemmar i vårt nyhetsbrev, föreningsutbildningar i t.ex. att bygga en hemsida, föreningsekonomi eller marknadsföring, få kontakt med andra grupper för utbyte och mycket annat.

Hur gör man när man ska ta kontakt för första gången och börja samarbeta med ett studieförbund?

– Man tar kontakt med sin lokala/regionala konsulent på Sensus och säger att man har en grupp som vill starta en studiecirkel inom Kulturens bildningsverksamhet. Alla som håller på med kulturell verksamhet är välkomna till Kulturens så man behöver inte vara medlem i någon av våra grundarorganisationer för att samarbeta med oss. I nuläget är det mest redan befintliga grupper som ansluter sig men det går också bra att komma till oss om man som enskild person har en idé om att man vill starta en cirkel i något.

– De grupper som samarbetar med oss får stöd i form av ett litet kostnadsbidrag som kan gå till tex lokalhyra, annonsering eller en betald ledare. Därutöver kan stödet man får se väldigt olika ut beroende på var man bor. Här i Stockholm planerar jag att ordna utbildningar för mina ledare, göra ett nyhetsbrev där medlemmarna kan annonsera om sina evenemang, ha en

nätverksträff där vi diskuterar lokaler som är ett stort problem för många föreningarna här. Därutöver kan stödet bestå i ren rådgivning eller förmedling av kontakter.

Vad är en kamratstudiecirkel?

– En ”kamratcirkel” är den form som många föreningar bedriver. Det är som regel en ganska fast sammansättning människor som känner varandra. De träffas regelbundet och har förmodligen gjort så i flera års tid. De brukar sköta det mesta av sin administration själva och när terminen är slut skickar de in sina närvarolistor till mig som grund för bidraget de får. Ibland vill de ha hjälp av studieförbundet med att göra studieplan och administrationen av löneutbetalningar till ledaren, men de står själv för att ekonomin ska gå ihop.

– I en studiecirkel med avgift är det studieförbundet som gör upp en budget för cirkeln. Vi tittar på vad ledare och lokaler kostar och hur många deltagare som ska vara med och sedan beräknar vi avgifterna så att kursen går ihop ekonomiskt. Får man inte tillräckligt många deltagare så får man kanske ställa in en sådan cirkel. Det är om dessa cirklar man kan läsa i studieförbundens programkataloger som delas ut i början av varje termin. I vårens program för Sensus har Kulturens i Stockholm faktiskt med en sådan kurs i världsmusikorkester i samarbete med RFoD och Stallet.

Vad innebär det att vara cirkelledare?

– När man hör ordet ”cirkelledare” så tror jag att de flesta tänker ”lärare”. På sätt och vis kan det stämma och visst är det så att de som leder grupperna automatiskt blir studiecirkelledare när man börjar samarbeta med ett studieförbund. Jag brukar rekommendera mina föreningar att ha flera ledare i gruppen. Den konstnärlige ledaren gör sin del, men det är oftast inte samma person som den som är min kontaktperson.

– Eftersom en cirkelledare bl a ska vara studieförbundets representant i gruppen så tycker jag att det är naturligt att

någon ur styrelsen också står uppsatt som ledare. I jobbet som ledare ingår det att ansvara för att närvaron förs och se till att verksamheten sker på ett folkbildningsmässigt sätt. För att kunna göra det måste man ju också veta vad som

Merete Ellegaard.

menas med folkbildning. Därför håller vi regelbundet utbildningar för våra ledare och någon gång under den första terminen som Kulturens-ledare blir man inbjuden till en första introduktionskurs där vi går igenom allt grundläggande. Som bonus får man då också träffa ledare från andra kulturföreningar i distriktet.

Vad är skillnaden mellan att ha en studiecirkel och att ha annan folkbildningsverksamhet?

– Man behöver inte kunna några regler om folkbildning när man börjar samarbeta med oss. Det är vi konsulenter som ska kunna dem och se till att allt bli rätt. Det mesta av den verksamhet som våra föreningar bedriver kan betecknas som folkbildning men reglerna bestämmer om det är en studiecirkel eller annan folkbildning. Studiecirkel har vissa begränsningar i hur många man får vara, hur ofta / få gånger man träffas och hur länge. All folkbildning som inte passar in där registreras som ”annan folkbildning” eller ”kulturarrangemang”.

– När man anmäler sin grupp till ett studieförbund och får närvarolistor så kallar vi det att man rapporterar in sin verksamhet. Vid slutet av terminen skickar man in sina ifyllda och påskrivna listor och då ”slutrapporterar” man. Det är först när man slutrapporterat som vi kan beräkna det bidrag gruppen har rätt till. Därför är det viktigt att få in alla rapporter i tid.

– Studiecirkel ska ha en studieplan. Det är ett bra verktyg för gruppen när man ska bestämma vad man vill lära sig under terminen och hur man ska lära sig det. Det är också bra att titta i den efteråt för att se om man faktiskt nått sina mål under perioden. Jag är säker på att alla ledare i musik och dansgrupper har någon sorts studieplan men det brukar finnas ett visst motstånd mot att sätta sig ner och faktiskt skriva ner den. Därför har vi på Kulturens lagt upp mallar för studieplaner på vår hemsida. Till och med jag som i vanliga fall skyr denna typ av skivarbete klarar av att göra en studieplan för min orkester med en sådan mall. Man får se det som en hjälp, något som kan göra att gruppen utvecklas snabbare.

Vad önskar du inför 2008?

– Jag önskar att vi på Kulturens lyckas informera alla grupper som håller på med kultur om att vi finns till för dem och att våra medlemmar kommer att uppleva det som om de får något bra ut av att samarbeta med oss. Dessutom önskar jag att flera kulturintresserade människor börjar jobba politiskt så att vi får ett kulturvänligare klimat i landet.

Carina Ståhl

Grupper utanför Stockholm har egna regionala kontaktpersoner / konsulenter för Kulturens inom Sensus. Kontaktuppgifterna finns på www.sensus.se/kulturens.